

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій
Юридичний факультет
Кафедра кримінального права та правосуддя

Правові засади оперативно-розшукової діяльності

Методичні вказівки до написання контрольної роботи
для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання
за спеціальністю 081 «Право»
освітньо-професійними програмами «Кримінальна юстиція (Суд.
Прокуратура. Адвокатура), «Правове забезпечення підприємницької
діяльності»

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри
кримінального права та
правосуддя
Протокол № 11 від 14.01.2020 року

Правові засади оперативно-розшукової діяльності. Методичні вказівки до написання контрольної роботи для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 081 «Право» освітньо-професійними програми Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)», «Правове забезпечення підприємницької діяльності» / Укл.: Головка М.Б. – Чернігів : ЧНТУ, 2020. – 24 с.

Укладач: Головка Михайло Борисович, професор кафедри кримінального права та правосуддя, к.ю.н., доцент

Відповідальний за випуск: Коломієць Наталія Володимирівна, завідувач кафедри кримінального права та правосуддя, доктор юридичних наук, доцент.

Рецензент: Марущак Наталія Володимирівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри теорії та історії держави і права, конституційного права юридичного факультету Навчально-наукового інституту права і соціальних технологій ЧНТУ

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1 РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	6
2 ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ.....	8
3 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ	23
ДОДАТОК А. ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	24

ВСТУП

Контрольні роботи виконуються з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань і вмінь здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни «Правові основи оперативно-розшукової діяльності».

Досягнення мети сприятиме засвоєнню в повному обсязі навчальної програми, формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості юриста, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати свою діяльність.

«Правові основи оперативно-розшукової діяльності» - це спеціалізований курс, який вивчається майбутніми фахівцями в галузі права та досліджує проблемні питання діяльності уповноважених співробітників правоохоронних органів, що полягає у збиранні, дослідженні, оцінці, перевірці фактичних даних під час досудового розслідування з використанням спеціальних засобів, прийомів та методів, розроблених криміналістичною наукою.

Мета даного курсу полягає в оволодінні здобувачами вищої освіти глибокими теоретичними знаннями щодо правових основ застосування методів, засобів, прийомів оперативно-розшукової діяльності, як надійних інструментів для пошуку і фіксації фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, розвідувально-підривну діяльність спеціальних служб іноземних держав та організацій з метою припинення правопорушень та в інтересах кримінального судочинства, а також отримання інформації в інтересах безпеки громадян, суспільства і держави

Завданнями вивчення дисципліни є: ознайомлення здобувачами вищої освіти з відповідною термінологією та основними поняттями курсу «Правові засади оперативно-розшукової діяльності», побудованого на оновлених концептуальних підходах до визначення його структури та змісту, в якому систематизовані та комплексно проаналізовані норми діючого законодавства з питань діяльності оперативних підрозділів правоохоронних органів України; вивчення теоретичного матеріалу, поданого за модульним принципом організації навчального процесу; практичне засвоєння учбового матеріалу, набуття навичок і вмінь у застосуванні законодавства, що регламентує проведення оперативно-розшукової діяльності в Україні; вивчення процесуального статусу оперативного працівника та інших суб'єктів відповідних правовідносин у зв'язку із їх участю у проведенні оперативно-розшукових заходів.

Для успішного виконання контрольної роботи здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- завдання оперативно-розшукової діяльності;
- поняття та правову основу оперативно-розшукової діяльності;
- підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності;

- права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність;
- гарантії законності під час проведення оперативно-розшукової діяльності;
- строки проведення оперативно-розшукових справ;
- підстави та порядок закриття оперативно-розшукових справ.

ВМІТИ:

- застосовувати базові знання юридичних наук та розуміти їх місце в системі наук;
- складати проекти правових документів, з використанням законодавства, що регламентує порядок здійснення ОРД;
- тлумачити та правильно застосовувати норми матеріального та процесуального права;
- розуміти систему правоохоронних органів, які забезпечують охорону прав людини і громадянина;
- здійснювати оцінку результатів оперативно-розшукової діяльності;
- в правозастосовній діяльності правильно організувати взаємодію з органами, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність;
- використовувати результати ОРД у процесі доказування у кримінальному провадженні.

1 РЕКОМЕНДАЦІ ЩОДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Професійна, підготовка фахівця-юриста забезпечується вивченням комплексу навчальних дисциплін, в тому числі й курсу «Правові основи оперативно-розшукової діяльності».

Зміни та доповнення, внесені у Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» у зв'язку із прийняттям КПК України 2012 року, суттєво змінили підстави проведення оперативно-розшукових заходів, порядок використання їх результатів, повноваження оперативних підрозділів щодо проведення цих заходів тощо. При цьому значно розширено коло суб'єктів, які проводять оперативно-розшукову діяльність, суттєво змінився обсяг їх повноважень.

Виконання контрольної роботи з курсу «Правові основи оперативно-розшукової діяльності» є однією з форм навчання студентів, що сприяє засвоєнню знань, закріпленню вивченого матеріалу, набуття навичок самостійної роботи з законодавством, літературними джерелами і матеріалами правозастосовчої діяльності, а також розвитку теоретичного та професійного мислення.

Студентам пропонується виконання контрольної роботи на підставі розгляду теоретичних питань, вирішення практичних ситуацій, тестових завдань та складання проектів процесуальних документів.

При підготовці й написанні контрольної роботи слід ретельно проаналізувати норми чинного законодавства щодо організації та діяльності оперативних підрозділів в Україні, міжнародні стандарти, вивчити теоретичні джерела, рекомендовані до конкретної теми. При цьому необхідно проаналізувати теоретичні положення і зробити узагальнення. Порівняти думки різних вчених щодо цих положень і висловлювати своє ставлення до них. Усі питання треба обґрунтовувати теоретично і пов'язувати з практикою. Для цього необхідно ознайомитись з матеріалами правозастосовчої практики (Постановами Пленуму Верховного суду України, узагальненнями застосування чинного законодавства). В роботі мають бути використані матеріали, що містять приклади застосування положень законодавства України з питань оперативно-розшукової діяльності.

При виконанні контрольної роботи треба в повному обсязі викласти відповіді на всі поставлені питання, в тому числі і на запитання до практичних ситуацій, проаналізувати відповідне законодавство, чітко висловити свою позицію та послатись на норми відповідних законодавчих і підзаконних актів.

Особливої уваги заслуговує третє завдання контрольної роботи. Під час його виконання необхідно у процесі складання проекту процесуального

документа з використанням положень закону України «Про державну таємницю» від 21.01.1994 р. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>) та Зводу відомостей, що становлять державну таємницю, затвердженого наказом СБ України № 440 від 12.08.2005 р. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0902-05>) визначити його реквізити як удаваного матеріального носія (документа) секретної інформації. Крім того, окремо необхідно розтлумачити відомості щодо реквізитів, наданих матеріальному носієві секретної інформації (документу).

При використанні в роботі цитат, прикладів, фактів, статистичних даних та інших матеріалів необхідно вказувати джерела, про що робиться посилання внизу строчки. У кінці роботи рекомендується навести список використаної літератури.

Контрольна робота повинна бути виконана державною мовою, акуратно, з дотриманням правил ділового мовлення та направлена викладачу для оцінювання через систему дистанційного навчання. (Робота виконується на арк. Формат А4, Шрифт – Times New Roman, кегль – 14 pt., абзац – 1,25 см, поля – 20 мм, інтервал – 1,5).

В процесі написання роботи здобувач вищої освіти повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати, які він наводить у роботі, або на яких ідеях і висновках розробляється проблема, вирішується практичне завдання. Посилання в тексті слід зазначати у квадратних дужках порядковим номером за переліком джерел, наприклад: «... у працях [1; 7]...», або [4, с. 52].

Титульну сторінку контрольної роботи необхідно оформити відповідно до «Додатку А Зразок оформлення титульної сторінки контрольної роботи» цих рекомендацій.

Контрольна робота подається для оцінювання у строки визначені навчальним планом через систему дистанційного навчання «Мудл» - <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=1993>.

У контрольній роботі, яка визнана задовільною, викладач виставляє оцінку „зараховано" та визначає кількість балів. Контрольна робота, у якій студент не розкрив основний зміст теоретичного питання, не виконав практичне завдання оцінюється оцінкою „незараховано" і повертається студенту для подальшої роботи над навчальним матеріалом. Після усунення недоліків студент повертає повторно виконану роботу через систему дистанційного навчання для оцінювання викладачем.

У випадку невиконання контрольної роботи студент не допускається до складання заліку з навчальної дисципліни «Правові основи оперативно-розшукової діяльності».

2 ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

Теоретичне питання

1. Поняття та завдання оперативно-розшукової діяльності в Україні.

Тестові завдання.

1. Відповідно до закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» матеріали оперативно-розшукової діяльності не використовуються: як підстави для початку досудового розслідування;

- a. для отримання фактичних даних, які можуть бути доказами у кримінальному провадженні;
- b. для попередження, виявлення, припинення і розслідування злочинів, розвідувально-підривних посягань проти України;
- c. для опублікування у засобах масової інформації.

2. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» про закриття оперативно-розшукової справи відповідний прокурор письмово повідомляється:

- a. у п'ятиденний строк
- b. у триденний строк
- c. у семиденний строк
- d. протягом десяти діб

3. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» про закриття оперативно-розшукової справи:

- a. складається вмотивована постанова, яка погоджується зі слідчим суддею
- b. складається вмотивована постанова, яка погоджується зі слідчим
- c. складається вмотивована постанова, яка затверджується посадовою особою, якій згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» надано право затверджувати постанову про заведення відповідної оперативно-розшукової справи
- d. складається вмотивована постанова, яка затверджується прокурором, а також посадовою особою, якій згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» надано право затверджувати постанову про заведення оперативно-розшукової справи

Практичне завдання.

До підрозділу кримінальної поліції ГУНП України в Чернігівській області зателефонувала громадянка Соркіна О.Л., яка повідомила, що в період з 10 по 14 жовтня 2019 року на її домашній телефон регулярно

телефонує колишній працівник її фірми Рахманов Т.Б. і вимагає 15 тисяч гривень в якості «компенсації» за своє звільнення з комерційної структури. У разі, якщо йому не виплатять необхідні гроші, він погрожує С. фізичною розправою.

Складіть проект постанови про заведення оперативно-розшукової справи.

Рекомендована література

1. Антологія сиску: В 14-ти т. / Відп. ред.: Ю.І. Римаренко, В.І. Кумарець. – К.: Знання України, 2005. – Т.1. / Упоряд.: Ю.І. Римаренко, В.М. Чисніков, І.Р. Шинкаренко та ін. – 596 с.
2. Бандурка О.М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О.М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.
3. Берднік І.В. Основні орієнтири відмежування окремих злочинів, що посягають на водні ресурси, від адміністративних правопорушень // Порівняльно-аналітичне право. - №2.- 2018. – С. 285-289.
4. Головка М.Б. Шляхи оптимізації професійної взаємодії слідчого з працівниками оперативних підрозділів. / М.Б. Головка // Збірник наукових праць «Держава і право», К., 2010. – Випуск 50. - С. 557-562
5. Головка М.Б. Особливості співвідношення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій. / М.Б. Головка, В.В. Пророченко // Юридичний науковий електронний журнал. Запор.нац.універ. – 2019. – № 5. – С. 290–293.
6. Грошевий Ю.М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю.М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.
7. Грошевий Ю.М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.
8. Зеленецкий В.С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.
9. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джужа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джужи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.
10. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.

11. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України: науково-практичний коментар / В.Д. Берназ, А.М. Притула. – О.: Фенікс, 2013. – 190 с.
12. Про розвідувальні органи України : закон України від 22 березня 2001 р. № 2331 [Електронний ресурс] // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
13. Про Службу безпеки України : закон України від 25 березня 1992 р. № 2229 [Електронний ресурс] // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
14. Про Службу зовнішньої розвідки України : закон України від 01 грудня 2005 р. № 3160-IV [Електронний ресурс] // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
15. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.
16. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.
17. DeForest, P.R., R.E. Gaensslen, and H.C. Lee. Forensic Science: An Introduction to Criminalistics. New York: McGraw-Hill, Inc., 1983.
18. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.
19. Fisher, V.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.

Варіант 2

Теоретичне питання

Принципи оперативно-розшукової діяльності в Україні. Гарантії законності при проведенні оперативно-розшукової діяльності.

Тестові завдання.

1. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» не є підставою для закриття оперативно-розшукової справи:

- a. закриття кримінального провадження слідчим, прокурором або судом;
- b. спростування у встановленому порядку матеріалів про злочинну діяльність особи;
- c. смерть особи, щодо якої заведено оперативно-розшукову справу;
- d. зупинення досудового розслідування.

2. Про припинення та поновлення строку ведення оперативно-розшукової справи відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»:

- a. виноситься мотивована постанова, яка затверджується слідчим суддею
- b. складається рапорт, який погоджується з начальником відповідного органу або його заступником
- c. виноситься мотивована постанова, яка затверджується начальником відповідного органу або його заступником
- d. виноситься мотивована постанова, яка затверджується слідчим

3. Відповідно до ч. 1 ст. 9-2 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» не є підставою для закриття оперативно-розшукової справи:

- a. набрання законної сили вироком або ухвалою суду
- b. невстановлення у передбачені Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» строки даних, що вказують на ознаки злочину в діях особи
- c. використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності як приводів та підстав для початку досудового розслідування
- d. спростування у встановленому порядку матеріалів про злочинну діяльність особи

Практичне завдання.

23 грудня 2015 р. о 22 год.15 хв. за підозрою у вчиненні розбійного нападу на громадянку Миколайчук був затриманий Марченко. У райвідділі поліції від Миколайчук було відібрано пояснення про обставини кримінального правопорушення, яке вона дала відразу ж після його вчинення - 23 грудня о 21 год.25 хв. При цьому, в поясненні було зазначено, що Миколайчук змогла б впізнати нападника. Під проведення впізнання остання впізнала Марченка як особу, що вчинила на неї напад.

Близько 23 год. 45 хв. Марченко, скориставшись неуважністю працівників підрозділу охорони райвідділу поліції, самовільно залишив приміщення цього підрозділу. Вжити заходами розшуку встановити місцезнаходження Марченка Петра Сергійовича, 23.03.1991 р. народження, не вдалось за можливе. Слідчий Гончаренко К.М., який здійснював досудове розслідування за фактом вчинення Марченком П.С. розбійного нападу на гр. Миколайчук А.Л., направив до підрозділу кримінальної поліції ГУНП України в Чернігівській області доручення про організацію розшуку Марченка.

Складіть проект постанови про заведення оперативно-розшукової справи.

Рекомендована література

1. Албул С.В. Концепція розвитку кримінальної розвідки органів внутрішніх справ України: науковий проект / С.В. Албул, О.Є. Користін. – Одеса: ОДУВС, 2015. – 20 с.

2. Албул С.В. Кримінальна розвідка як функція оперативно-розшукової діяльності: Європейський досвід та Українські перспективи (Criminal Intelligence as a Function of Operatively-Search Activity: European Experience and Ukrainian Prospects) // European Reforms Bulletin: international scientific peer-reviewed journal: Grand Duchy of Luxembourg. – 2015. – № 2. – Р. 2-6.

3. Бандурка О.М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О.М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.

4. Берднік І.В. Основні орієнтири відмежування окремих злочинів, що посягають на водні ресурси, від адміністративних правопорушень // Порівняльно-аналітичне право. - №2.- 2018. – С. 285-289.

5. Головка М.Б. Шляхи оптимізації професійної взаємодії слідчого з працівниками оперативних підрозділів. / М.Б. Головка // Збірник наукових праць «Держава і право», К., 2010. – Випуск 50. - С. 557-562.

6. Головка М.Б. Особливості співвідношення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій. / М.Б. Головка, В.В. Пророченко // Юридичний науковий електронний журнал. Запор.нац.універ. – 2019. – № 5. – С. 290–293.

7. Зеленецкий В.С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В.С. Зеленецкий, И.Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.
8. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є.М. Моїсеєв, О.М. Джужа, Д.Й. Никифорчук та ін.; за ред. О.М. Джужа. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.
9. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э.А. Дидоренко, Б.И. Бараненко, В.А. Глазков и др.; под ред. Э.В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.
10. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України: науково-практичний коментар / В.Д. Берназ, А.М. Притула. – О.: Фенікс, 2013. – 190 с.
11. Про розвідувальні органи України : закон України від 22 бе-резня 2001 р. № 2331 [Електронний ресурс] // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
12. Про Службу безпеки України : закон України від 25 берез-ня 1992 р. № 2229 [Електронний ресурс] // Офіц. веб-сайт Верхов-ної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
13. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.
14. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.
15. DeForest, P.R., R.E. Gaensslen, and H.C. Lee. Forensic Science: An Introduction to Criminalistics. New York: McGraw-Hill, Inc., 1983.
16. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.
17. Fisher, B.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.

Варіант 3

Теоретичне питання

Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності в Україні: поняття, види та загальні ознаки.

Тестові завдання.

1. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи може припинятися:

- a. лише якщо особа, щодо якої заведено оперативно-розшукову справу, тимчасово вибула за межі України
- b. лише у разі відсутності можливості проводити оперативно-розшукову діяльність щодо особи, стосовно якої заведено оперативно-розшукову справу
- c. лише у разі оголошення у міжнародний розшук особи, щодо якої заведено оперативно-розшукову справу
- d. якщо особа, щодо якої заведено оперативно-розшукову справу, тимчасово вибула за межі України і можливість проводити щодо неї оперативно-розшукову діяльність відсутня

2. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» не наділений повноваженнями щодо продовження строку ведення оперативно-розшукової справи:

- a. Голова Національної поліції України
- b. Голова Служби безпеки України
- c. Директор Національного антикорупційного бюро України
- d. Голова Державної служби фінансового моніторингу України

3. До підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, не належать:

- a. розвідувальний орган спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у справах охорони державного кордону (власної безпеки)
- b. військова контррозвідка Служби безпеки України
- c. підрозділи внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України
- d. органи державної лісової охорони

Практичне завдання.

3 15 січня 2019 року М.В. Краснов був об'єктом оперативно-розшукової справи «Кажан» у зв'язку з отриманням оперативної інформації щодо його готування до розбійного нападу на філію комерційного банку «Ратибор» у м. Ніжин Чернігівської області.

23 лютого 2019 року старший оперуповноважений віділу кримінальної поліції ГУ НП України в Чернігівській області Полторак О.Р. під час ознайомлення з добовою інформацією про події на території Ніжинського району встановив, що 22.02.19 р. «Кажан» в результаті дорожньо-транспортної події отримав тяжкі тілесні ушкодження і перебуває на стаціонарному лікуванні у Ніжинській центральній районній лікарні.

Складіть проект постанови про припинення обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи.

Рекомендована література

1. Албул С.В. Концепція розвитку кримінальної розвідки органів внутрішніх справ України: науковий проект / С.В. Албул, О.Є. Користін. – Одеса: ОДУВС, 2015. – 20 с.

2. Албул С.В. Кримінальна розвідка як функція оперативно-розшукової діяльності: Європейський досвід та Українські перспективи (Criminal Intelligence as a Function of Operatively-Search Activity: European Experience and Ukrainian Prospects) // European Reforms Bulletin: international scientific peer-reviewed journal: Grand Duchy of Luxembourg. – 2015. – № 2. – Р. 2-6.

3. Бандурка О.М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О.М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.

4. Головка М.Б. Професійно-психологічні детермінанти ефективної взаємодії слідчих та працівників оперативних підрозділів у процесі розкриття і розслідування злочинів. / М.Б. Головка // Право і суспільство. – 2010. – № 6. – С. 247-252

5. Головка М.Б. Особливості співвідношення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій. / М.Б. Головка, В.В. Пророченко // Юридичний науковий електронний журнал. Запор.нац.універ. – 2019. – № 5. – С. 290–293.

6. Зеленецкий В.С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В.С. Зеленецкий, И.Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.

7. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є.М. Моїсєєв, О.М. Джужа, Д.Й. Никифорчук та ін.; за ред. О.М. Джужи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.

8. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э.А. Дидоренко, Б.И. Бараненко, В.А. Глазков и др.; под ред. Э.В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.

9. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України: науково-практичний коментар / В.Д. Берназ, А.М. Притула. – О.: Фенікс, 2013. – 190 с.

10. Про розвідувальні органи України : закон України від 22 березня 2001 р. № 2331 [Електронний ресурс] // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

11. Про Службу безпеки України : закон України від 25 березня 1992 р. № 2229 [Електронний ресурс] // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

12. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Сенилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.

13. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.

14. DeForest, P.R., R.E. Gaensslen, and H.C. Lee. Forensic Science: An Introduction to Criminalistics. New York: McGraw-Hill, Inc., 1983.

15. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.

16. Fisher, B.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.

Варіант 4

Теоретичне питання

Підстави проведення оперативно-розшукової діяльності в Україні.

Тестові завдання.

1. Проведення оперативно-розшукової діяльності підрозділами інших міністерств, відомств, окрім тих, що визначені у Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність»:

- a. дозволяється у виняткових випадках за рішенням слідчого судді
- b. дозволяється у випадках, визначених законом
- c. дозволяється виключно за рішенням керівників цих міністерств, відомств
- d. забороняється

2. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності можуть міститися:

- a. у вказівках прокурора
- b. у висновках експерта
- c. у наказах і розпорядженнях керівників міністерств і відомств

d. у постановах Кабінету Міністрів України

3. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» до органу досудового розслідування для початку досудового розслідування направляються:

a. зібрані матеріали, у яких зафіксовано фактичні дані про виявлений злочин

b. виключно матеріали оперативно-розшукової справи нетаємного характеру, у яких містяться відомості про виявлений злочин

c. виключно постанова відповідного керівника оперативного підрозділу з викладенням обставин виявленого злочину

d. матеріали оперативно-розшукової справи не направляються до органу досудового розслідування для початку досудового розслідування

Практичне завдання.

Громадянина Молдови Лабутена О.М. було призначено військовим спостерігачем від Республіки Молдова при Об'єднаному штабі Загальних Миротворчих Сил. Як представник прес-центру Об'єднаної Контрольної Комісії від Республіки Молдова та позаштатний співробітник газети «Незалежна Молдова» Л. познайомився з українським військовослужбовцем Руслановим Олегом Олександровичем. Відповідно до отриманої оперативної інформації, у грудні 2018 року Лабутен О.М. з метою збирання за завданням спецслужби Республіки Молдова та подальшої передачі іноземній організації відомостей попросив зазначеного українського військовослужбовця передати йому за грошову винагороду відомості щодо бойових можливостей і застосування розвідувальної авіації Повітряних Сил ЗС України, а також особливостей функціонування одного з підрозділів спеціального призначення Військово-Морських Сил ЗС України, в тому числі й дані, що містять державну таємницю.

Складіть проект постанови про заведення оперативно-розшукової справи відповідно до наведеної ситуації.

Рекомендована література

1. Бандурка О.М. Оперативно-розшукова діяльність. – Х., 2002 р.
2. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.
3. Берднік І.В. Основні орієнтири відмежування окремих злочинів, що посягають на водні ресурси, від адміністративних правопорушень // Порівняльно-аналітичне право. - №2.- 2018. – С. 285-289
4. Василичук В.І. Конфіденційне співробітництво в оперативно-розшуковій діяльності та кримінальному провадженні / В.І. Василичук, О.В.

Грибовський // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2015. – № 1 (34). – Частина 2. – К.: НАВС, 2015. – С. 3-14.

5. Водько Н.П. Формирование политики противодействия уголовным правонарушениям в Украине (оперативно-разыскной аспект): монография / Н.П. Водько. – Одесса: Феникс, 2015. – 572 с.

6. Головка М. Б. Взаємодія слідчих з працівниками оперативно-розшукових підрозділів за чинним Кримінальним процесуальним кодексом : окремі проблемні питання / М. Б. Головка // Становлення та розвиток юридичної освіти в національному авіаційному університеті : матеріали Всеукр. наук.- практ. конф. до Дня науки, (Київ, 16 трав. 2013 р.). – К., 2013 – С. 228-231.

7. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.

8. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-разыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.

9. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсєєв, О. М. Джу́жа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джу́жи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.

10. Основы оперативно-разыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.

11. Теория оперативно-разыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.

12. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-разыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.

13. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

14. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К. : ВД «Дакор», 2015. – 440 с.

15. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.
16. Crime Scene and Evidence Collection Handbook. Washington, D.C.: Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms, 1999.
17. DeForest, P.R., R.E. Gaensslen, and H.C. Lee. Forensic Science: An Introduction to Criminalistics. New York: McGraw-Hill, Inc., 1983.
18. Fisher, B.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.
19. Kirk, P.L. Crime Investigation, 2nd Edition. New York: John Wiley & Sons, 1974.

Варіант 5

Теоретичне питання

Права та обов'язки оперативних підрозділів за законодавством України.

Тестові завдання.

1. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» у разі виявлення ознак злочину під час оперативно-розшукових заходів, що тривають і припинення яких може негативно вплинути на результати кримінального провадження, підрозділ, який здійснює оперативно-розшукову діяльність:

а. направляє зібрані матеріали, що містять фактичні дані про виявлений злочин, до органу досудового розслідування, повідомивши про це керівнику відповідного відомства

б. повідомляє відповідний орган досудового розслідування та прокурора про виявлення ознак злочину, закінчує проведення оперативно-розшукового заходу, після чого направляє зібрані матеріали, в яких зафіксовано фактичні дані про злочин, до відповідного органу досудового розслідування

с. продовжує проведення оперативно-розшукових заходів з метою перевірки інформації про виявлений злочин, після чого направляє зібрані матеріали до керівника відомства для вирішення питання про їх передачу до органу досудового розслідування

д. повідомляє відповідний орган досудового розслідування про виявлення ознак злочину, закінчує проведення оперативно-розшукового заходу, після чого направляє зібрані матеріали, в яких зафіксовано фактичні дані про злочин, до слідчого судді з клопотанням про дозвіл щодо початку досудового розслідування

2. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» до завдань оперативно-розшукової діяльності належить:

- a. розкриття злочинів
- b. проведення слідчих, процесуальних дій
- c. пошук і фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена у Кримінальному кодексі України
- d. лише фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп

3. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» оперативно-розшукові заходи можуть здійснюватися:

- a. суб'єктами оперативно-розшукової діяльності, визначеними Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність», а також деякими іншими підрозділами, визначеними в окремих підзаконних нормативно-правових актах
- b. виключно підрозділами, визначеними Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність»
- c. підрозділами, визначеними Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» та деякими іншими підрозділами, визначеними в окремих законах
- d. підрозділами, визначеними Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» та іншими підрозділами за рішенням слідчого судді

Практичне завдання.

З 15 січня 2019 року М.В. Краснов був об'єктом оперативно-розшукової справи «Кажан» у зв'язку з отриманням оперативної інформації щодо його готування до розбійного нападу на філію комерційного банку «Ратибор» у м. Ніжин Чернігівської області.

23 лютого 2019 року старший оперуповноважений віділу кримінальної поліції ГУ НП України в Чернігівській області Полторак О.Р. у зв'язку з тяжким захворюванням «Кажана» та відсутністю можливості проведення щодо нього оперативно-розшукову діяльність обчислення строків у оперативно-розшуковій справі припинив. 4 квітня від головного лікаря Ніжинської центральної районної лікарні отримано інформацію про одужання «Кажана».

Складіть проект постанови про поновлення обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи.

Рекомендована література

1. Багрій М. Взаємодія слідчого з працівниками підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність [Електронний ресурс] / М. Багрій // Вісник Львівського університету. Сер. : Юридична . - 2013. - Вип. 57. - С. 315-321.
2. Бандурка О.М. Оперативно-розшукова діяльність. – Х., 2002 р.
3. Бандурка О.М. Оперативно-розшукова діяльність. Частина I: Підручник — Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2002. – 336 с.
4. Берднік І.В. До питання про об'єктивні ознаки злочину порушення правил охорони вод //ReOS 01/2018. – С.1-18.
5. Головка М.Б. Особливості співвідношення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій. / М.Б. Головка, В.В. Пророченко // Юридичний науковий електронний журнал. Запор.нац.універ. – 2019. – № 5. – С. 290–293.
6. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.
7. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.
8. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джу́жа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джу́жи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.
9. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.
10. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.
11. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.
12. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

13. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К. : ВД «Дакор», 2015. – 440 с.
14. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.
15. Шилін М. Оперативно-розшукова діяльність та негласні слідчі дії: проблеми правового регулювання у світлі нового кримінального процесуального кодексу України / М. Шилін // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 1. – С. 59–64.
16. Crime Scene and Evidence Collection Handbook. Washington, D.C.: Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms, 1999.
17. DeForest, P.R., R.E. Gaensslen, and H.C. Lee. Forensic Science: An Introduction to Criminalistics. New York: McGraw-Hill, Inc., 1983.
18. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.
19. Fisher, B.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.

3 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

За виконання контрольної роботи здобувачі вищої освіти можуть отримати **max 8 балів**.

Завдання (теоретичні питання) контрольної роботи оцінюються таким чином:

- 2 бали – точна відповідь та змістовне обґрунтування рішення;
- 1,5 бали – точна відповідь та недостатнє обґрунтування рішення;
- 1 бал – не зовсім точна відповідь та недостатнє обґрунтування рішення;
- 0,5 балів – студент намагався дати відповідь, але показав незадовільний рівень знань із теми, вміння орієнтуватися в тексті нормативного акту.

Завдання (тестові) контрольної роботи.

Правильність виконання тестових завдань залежить від кількості вибраних правильних відповідей:

- 3 бали – точні відповіді на понад 90-95% тестових питань;
- 2 бали – точні відповіді на 75%-89% тестових питань;
- 1 бал – точні відповіді від 55% до 74 % тестових питань;
- 0 балів – студент дав відповідь на меншу кількість, ніж 50% питань і показав незадовільний рівень знань програмних питань.

Завдання (вирішення практичних задач) контрольної роботи оцінюються таким чином.

3 бали – повна відповідь на питання;

2 бали – відповідь, яка позбавлена серйозних неточностей, але має окремі недоліки;

1 бал – неповна відповідь на запитання, в якій налічується не багато неточностей;

0 балів неповна відповідь на запитання, в якій налічується багато неточностей, не достатнє володіння науковим апаратом.

**ДОДАТОК А ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ
КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ**

Міністерство освіти і науки України
Чернігівський національний технологічний університет
Кафедра кримінального права та правосуддя

КОНТРОЛЬНА РОБОТА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Правові основи оперативно-розшукової діяльності»

Варіант № _____

Студента _____ курсу

Група _____

Корнієнка Олега Володимировича

Контрольну роботу перевірів:

к.ю.н., доцент _____

оцінка _____

« _____ » _____ 20 ____ р.